

HB 1647 41.965

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 115. ÉVFOLYAMA

1980. JÚNIUS • XXIX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

T A R T A L O M

Dr. Váradi Géza: Agazatunk 1979. évi eredményei — — — — —	241
Dr. Sali Emil: Erdeink főbb változásai az elmúlt 30 évben — — — — —	249
Rakonczay Zoltán: Százévesek az erdőfelügyelőségek — — — — —	253
Szabó József, Wilfing László: Az erdőgazdálkodás Lengyelországban — — — — —	255
Fadgyas Kálmán: Szőkszámiláló mintavétel alkalmazása az erdőrendezésben — — — — —	261
Dr. Jurcsik István: A huminanyagok növényélettani hatása és alkalmazása az erdőszeti csemetetermelésben — — — — —	265
Koubaily, Emad: Szíria ökológiai viszonyai és erdőgazdálkodása — — — — —	269
Szilás Géza: A földrésztetek egységes elnevezése — — — — —	274
Dr. Páll Miklós: Fenyőfa gyors termesztésének lehetőségei — — — — —	275
Mészöly Győző: Erdészeti melioráció — — — — —	279
Ifj. Führer Ernő: Erdő területen levő források jóléti értékének megállapítása — — — — —	282

Címkép: Nyár papírfa termelés a Deveseri A. G. területén

A hátapon: Sematikus gyérités feketefenyő kísérleti területen (szentendrei erdészet)

(Fotó: ERTI, Michalovszky I. felvételei.)

СО Д Е Р Ж А Н И Е

Д-р Варади Г.е Ясехи лесного хозяйства ва 1979 год	241
Д-р Шали Е.: Основные изменения в венгерских лесах за последние 30 лет	249
Ракоңцаи З.: Лесным инспекциям сто лет	253
Сабо Й., Вилфинг Л.: Лесное хозяйство в Польше	255
Фаддьаш К.: Взятие пробы с помощью угольного счетчика в лесоустройстве	261
Д-р Юрчик И.: Физиологическое действие гуминовых веществ и их использование в производстве лесных саженцев	265
Кувайли Е.: Экологические условия и лесное хозяйство Сирии	269
Силаш Г.: Единое название участков земли	274
Д-р жал М.: Возможности быстрого выращивания хвойных пород	275
Фюрер Е., мл.: Определение социально-бытовой ценности источников на лесных площадях	282

C O N T E N T S

Dr. G. Váradi: The results of our sylviculture in 1975 — — — — —	241
Dr. E. Sali: The major changings in the Hungarian Forests during the last 30 years — — — — —	249
Z. Rakonczay: The centenarium of the existence of the forest superintendance — — — — —	253
J. Szabó, L. Wilfing: Forestry in Poland — — — — —	255
K. Fadgyas: Point sampling by Bitterlich method in the forest inventory and planning — — — — —	261
Dr. I. Jurcsik: The phytobiological effects and application of humin-materials on forest nurseries — — — — —	265
E. Koubaily: Ecological conditions and forestry in Syria — — — — —	269
G. Szilas: The uniformed identification of land plots — — — — —	274
Dr. M. Páll: The potentialities in rapid production of coniferuous timber material — — — — —	275
E. Führer Jr.: Recreation oriented appraisal of springs in the Forests — — — — —	282

A Z E R D Ő

az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkeszti: Dr. Solymos Rezső. A szerkesztőség címe: Budapest, II., Frankel Leó u. 44. Levélcím: Budapest, Pf.: 17. 1277. Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest, VII., Lenin krt. 9—11. Levélcím: Budapest, Pf.: 223. 1906. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai; terjeszti még a Posta Központi Hírlapiroda (Budapest, V., József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással, a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre: 90,— Ft, egyes szám ára: 8,— Ft, Külföldön terjeszti a „Kultúra” Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat (Budapest, Pf.: 149. H—1389.), az évi előfizetés ára: 7 \$.

Révai Nyomda Egri Gyáregység, Eger. 80. 6. 1700. Felelős vezető: Vilcsek János.

Index: 25 208

HU ISSN 0014—0031

ÁGAZATUNK 1979. ÉVI EREDMÉNYEI

DR. VÁRADI GÉZA

1979-ben ágazatunk, vállalataink, a tervszerűség követelményei szerint fejlődtek. Az eredmények kellően összehangolt, jó munka eredményei. Erre az összefogásra, közös erőre, az állami és szövetkezeti erdőgazdálkodásban dolgozó, mintegy 70 000 munkás szakértelmére alapozzuk a magasabb követelményeket támaztó, 1980. évi ágazati és vállalati terveket is.

1978-ban a felsőbb párt- és állami szervek állást foglaltak, illetve határozatot hoztak az erdőgazdálkodás, a faipar és a fakereskedelem hosszabb távú fejlesztési irányaira. Szakterületünk éves tervét — az illetékes főhatóságokkal közösen — már ezen állásfoglalás és határozat alapján dolgoztuk ki.

Az éves tervcélok teljesítését több — a tervkészítés idején előre nem látott — körülmény nehezítette. A fa és fatermékek iránt a vártnál jobban nőtt a kereslet a kül- és belföldi piacon. A világpiacon áruk a becsültnél magasabbak lettek. Importfeltételeink szigorodtak mind az áruk, mind a beszerzést illetően. A fenyőellátáshoz a tervezett importforrás teljesen nem állt rendelkezésre, ezért a szükségletek kielégítéséhez csökkenteni kellett a készleteket is. Egyes területeken korlátozásra került a fenyő fűrészáru felhasználása.

A szigorúbb gazdálkodási feltételek mellett az irányító szerv legfontosabb feladatának tekintette a termelés hatékonyságát javító vállalati szándékok segítségét és a hosszabb távú ágazati célok időarányos teljesítését. Ennek érdekében:

- Ösztönözte a fakitermelés növelését, ezen belül a cser- és gyertyánfafajokból minden m³ többletkitermelés után 350 Ft-tal csökkentette az erdőfelújítási alapba a befizetési kötelezettséget.
- Szorgalmazta — az eszközök és a szellemi kapacitás jobb kihasználása érdekében — az együttműködések, valamint a társulások körének kibővítését. Megalakult a Duna—Tisza közti Nyár- és Fenyőtermelési Társulás, illetve Keszthely székhellyel az Aprítéktermelési Társulás. Jelentősen bővült a termelőszövetkezetek között is a társulási forma.

Az 1978. III. 31-i felmérés szerint, az akkori 1410 termelőszövetkezetből mindössze 114 volt működő társulás tagja, 49 000 ha erdőterülettel. 1980 januári felmérés szerint, az 1343 termelőszövetkezetből már 313 működő társulás tagja, 136 000 ha erdőterülettel. Tovább szorgalmazzuk, elsősorban a 67 nagy — 1000 ha feletti — erdőterülettel rendelkező mg. szövetkezetekre építve, a szektoron belüli jogi társulások létrehozását.

- Áttekintette az irányító szerv a csemetetermelés és -ellátás helyzetét. Államtitkári koordinációs értekezlet hozott határozatokat a hiányosságok megszüntetésére és a feladatok megoldására.

- Megvitatta a gép- és alkatrészellátást. Hazai lehetőségeink alapján megjelölte a fejlesztés irányait és az ágazaton belüli koordinációs feladatokat.
- A hazai kitermelés lehetőségei és az importforrások alapján javaslatokat dolgozott ki a minél zökkenőmentesebb faellátásra.
- Az illetékes szervek bevonásával kidolgozta a VI. ötéves tervkoncepció variánsait, valamint az új jövedelem-, ár- és bérszabályozási rendszert.
- Kezdeményezte a kutatási eredmények és feladatok, valamint a vállalati középtávú tervcélok összehangolását, a kutatás termelőerő jellegének erősítését.

Az ágazati célok eredményesebb megvalósítása érdekében az Erdészeti és Faipari Hivatal vezetése hatékonyan működtette a tanácsadó testületeit: a gazdasági tanácsot, annak közgazdasági és műszaki fejlesztési szakbizottságait, továbbá az igazgatói tanácsot. A tanácsadó testületek megvitatták az ágazatot érintő legfontosabb előterjesztéseket és tervkoncepciókat. A rendszeres kapcsolattartással erősödött a kollektív vezetés, számottevően javult a központi és a gyakorlati irányítás közötti összhang. Mindezek együttesen elősegítették, hogy céljaink nagy része — a vállalati és ágazati gazdálkodás feltételeinek szigorítása mellett — eredményesen megvalósuljon.

A termelési célok teljesítése

A bővített újratermelés

Ágazatunknak fontos érdeke a bővített újratermelés, az erdőfelújítás és az erdőtelepítés előirányzatainak teljesítése. Kiemelt — a vezetők anyagi érdekeltiségéhez is kötött feladat — az erdőfelújítási kötelezettség teljesítése, a vágszántófelújítási hátralék csökkentése, illetve felszámolása.

A bővített újratermelés alakulása

1. táblázat

Me.: ha

Megnevezés		MÉM felügyelete alá tartozó vállalatok	Egyéb állami szervek	Tsz- gazdaságok	Allami gazdaságok	Összesen
Erdőfelújítás	terv	13 000	670	5 300	600	19 570
első kivitel	tény	11 807	721	4 519	668	17 715
	teljesítés %	91	108	85	111	91
Erdőtelepítés, fásítás	terv	1 500	800	6 300	1 400	10 000
első kivitel	tény	1 745	623	6 985	1 269	10 622
	teljesítés %	116	78	111	91	106

Az erdőfelújítási terv összességében 91%-ra teljesült. Jelentős — 1289 ha — a lemaradás a szövetkezeti szektorban. A népgazdasági terv 10 000 ha erdőtelepítést és fásítást irányzott elő, a teljesítés 10 622 ha lett. Jelentősen, 11%-kal túlteljesítették az előirányzatot a tsz-gazdaságok. Összességében a bővített újratermelési előirányzatok 96%-ra teljesültek, az erdőfelújítási hátralékok felszámolásában a kitűzött cél nem valósult meg.

A fakitermelés

Az utóbbi években a fakitermelés növekedési üteme lelassult. Az 1979. évre a hazai lombos fafajok iránt számottevően nőtt a kereslet, ezért a népgazdasági terv a fakitermelés emelését irányozta elő. Helyes vállalatvezetői magatartás és a központi ösztönzés eredményeként, a terv túlteljesült.

2. táblázat

Bruttó fakitermelés

Me.: 1000 m³

Megnevezés	MÉM felügyelete alá tartozó vállalatok	Egyéb állami szervek	Tsz- gazdaságok	Állami gazdaságok	Összesen
Terv	5020	460	1470	250	7200
Tény	5157	453	1517	209	7336
Teljesítés %	103	98	103	84	102

A MÉM felügyelete alá tartozó erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, az erdő- és vadgazdaságok, valamint a tsz-gazdaságok 103⁰/₀-ra teljesítették a célkitűzést. Az előírányzattól elmaradtak az egyéb állami szervek és az állami gazdaságok.

A fafajonkénti kitermelési előirányzatok teljesítésére kedvezően hatott az ár- és az anyagi érdekeltségi rendszer. Az ellátás szempontjából fontos fajokból a népgazdasági előirányzat túlteljesült. A T, B, Ny és F fajokból a túlteljesítés az ipar, míg a CS és A fajokból a többlettermelés az ipar és a lakossági ellátás szempontjából is igen fontos volt. A nyárfafajból az erdőkezelők terve 840 m³-rel alacsonyabb volt a népgazdasági előirányzatnál. A vállalati tervek szerint, a bruttó nyárfakitermelés 11⁰/₀-kal — az ágazati terv alapján 2,7⁰/₀-kal — túlteljesült. Jelentős a tsz-gazdaságok 21⁰/₀-os kitermelési növelése. Az 1980. április 1-vel életbe lépett új termelői faárrendszer a felhasználói szükségleteknek még jobban megfelelő árarányok kialakításával tovább ösztönöz a fakitermelés növelésére és a gyengébb faállományok kitermelésére.

A kitermelt összes nettó fatömegnek 59,8⁰/₀-a volt ipari fa, 36,3⁰/₀-a vastag tűzifa és 3,9⁰/₀-a vékony tűzifa. Az országos átlagnál kedvezőtlenebb a tsz-gazdaságokban a nettó fatömeg megoszlása. Itt a nettó fatömegnek 51,2⁰/₀-a ipari fa, 46,6⁰/₀-a vastag tűzifa és 2,2⁰/₀-a a vékony tűzifa. Az állami erdő- és fafeldolgozó gazdaságok nettó fatömegmegoszlása az átlagnál kedvezőbb, az eltérés ipari fánál +10,5, a vastag tűzifánál —12,3 és a vékonynál —1,8⁰/₀. Az

3. táblázat

A fafajonkénti kitermelés

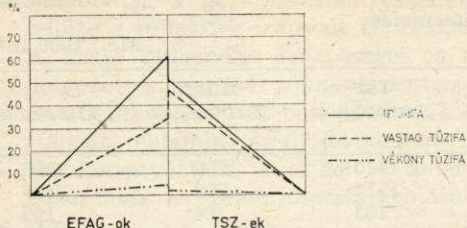
Megnevezés	Mértékegység	Á g a z a t i		Index
		terv	tény	
Tölgy	1000 m ³	1180	1184	100,3
Bükk	1000 m ³	580	610	105,2
Nyár	1000 m ³	1080	1109	102,7
Fenyő	1000 m ³	480	587	122,3
Cser	1000 m ³	1120	1147	102,4
Akác	1000 m ³	1760	1851	105,2

4. táblázat

Nyárkitermelés

Me.: 1000 bruttó m³

Megnevezés	MÉM felügyelete alá tartozó vállalatok	Tsz- gazdaságok	Állami gazdaságok	OVH	Egyéb	
					gazdálkodók	Összesen
Váll. terv	534	268	131	57	6	996
Teljesítés	567	323	120	66	33	1109
Teljesítés %	106	121	92	116	550	111

1. ábra. Az állami erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, valamint a tsz-gazdaságok nettó fatömegének megoszlása

erdő- és fafeldolgozó gazdaságok vékonytűzifa-kitermelési tervüket 95%-ra, a tsz-gazdaságok 17%-ra teljesítették. Ez arra utal, hogy a szövetkezeti szektorban jelentős mennyiségű tüzelési célra megfelelő fa marad a vágásterületeken. A jelenlegi árrendszer — a rostfa és tűzifa ára — a tsz-gazdaságokat is ösztönzi a vékonyfa összegyűjtésére.

A nettó fatömeg termék szerinti megoszlására az ipari fa és azon belül az értékesebb termékek arányának növekedése a jellemző. Az iparifa-termelési tervüket túlteljesítették az erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, az MN-erdőgazdaságok és az OVH. A tervszint körüli teljesítés volt a MÉM erdő- és vadgazdaságaiban, valamint a tsz-gazdaságokban, jelentős — 17%-os — a lemaradás az állami gazdaságok területén. Az ágazati vastagtűzifa-termelési tervet 101,2%-ra, a vékonytűzifa-termelési tervet 77%-ra teljesítették. A tűzifaellátás javítása érdekében az állami és szövetkezeti szektorban tovább kell szorgalmazni a vágásterületen visszahagyott vékony tűzifa lakossági összegyűjtését.

A fontosabb erdőgazdasági termékek termelése

5. táblázat

Me.: 1000 m³

Megnevezés	Lemez- és fűrészipari hengeresfa	Papírfa	Bányafa	Rostfa	Egyéb ipari fa	Ipari fa összesen	Tűzifa
1979. évi terv	1600	860	150	480	360	3450	2310
telj.	1874	699	128	367	432	3500	2356
telj. %	117	81	85	76	120	101	102

A fafeldolgozás

Népgazdasági és ágazati érdek, hogy a hazai fafeldolgozó ipar nyersanyag-ellátása folyamatos legyen. Ez a cél a fenyő hengeresfa kivételével teljesült. A tervezettet meghaladóan emelkedett a lombosfűrészáru-, a felületkezelt farostlemez- és forgácslaptermelés. Fontosabb faipari termékekből a termelés a 6. táblázat szerint alakult.

A fenyőfűrészáru-termelési tervet csak 87,1%-ra lehetett — az ismert rönkhiány miatt — teljesíteni. Főként az EFH felügyelete alá tartozó gazdaságokban, a FÜRLEMHÓ Vállalatnál volt alacsonyabb a termelés a tervezettnél. A szövetkezeti szektorban 15,9 e. m³-es előiránnyal szemben 31,2 e. m³ fenyő fűrészárut termeltek. A lombosfűrészáru-termelés 9,5%-kal haladta meg a tervezettet. Figyelemre méltó, hogy a tsz-gazdaságok a 91 e. m³-es tervüket 100 e. m³-re teljesítették. Jelentős volt az egyéb állami (ÉVM stb.) vállalatok 22,8 e. m³-es termelése is.

Nem teljesült a parkettatermelési előirányzat. A termelése előirányzatoktól 13%-os a lemaradás. Ez főként az anyagi érdekelttség hiányára, valamint az ÉVM területén nyersanyagellátási gondokra vezethető vissza. Az elmúlt évhez

A faipari termékek termelése

Megnevezés	Mérték- egység	Allami szektor	Szövetkezeti szektor (tsz-gazdaságok)	ERDÉRT	Összesen
Fenyő fűrészáru, gerendával	e. m ³	240,0	31,2	178,8	450,0
Lombos fűrészáru	e. m ³	382,1	99,9	0,1	482,1
Parketta	e. m ²	3209,1	—	—	3209,1
ebből: szalagparketta	e. m ²	963,8	—	—	963,8
Furnér	mill. m ²	19,4	7,8	—	27,2
Ládaelem	e. m ³	18,4	—	—	18,4
Kész láda	e. m ³	181,9	97,1	15,4	294,4
Forgácslap	e. m ³	141,5	—	60,8	202,3
Farostlemez	e. m ³	93,9	—	—	93,9
Pozdorjalap	e. m ³	43,4	—	—	43,4

7. táblázat

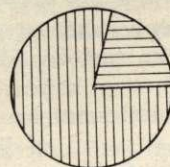
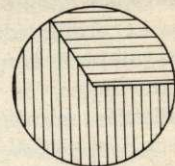
A parkettatermelés alakulása

Megnevezés		MÉM	ÉVM	Összesen
Terv	e. m ²	2199,2	1500,8	3700,0
Tény	e. m ²	2341,8	867,3	3209,1
Teljesítés %		106,0	58,0	87,0

viszonyítva számottevően javult a szalagparketta-gyártó gépsorok kapacitáskihasználása.

A mezőgazdasági termékek forgalmazásához nagy mennyiségű *faládára*, van szükség. A ládaszükséglet kielégítésében egyre nagyobb részt vállalnak az alapanyagháttérrel rendelkező tsz-gazdaságok. Éves tervüket 39%-kal túlteljesítették. Ez helyes is, mert a ládaszükséglet főként a kertészeti termelés függvénye, így tsz-gazdaságon, illetve a szektoron belül nagyobb lehetőség nyílik a gyümölcs- és zöldségterméshez igazodó ládatermelés meghatározására. Az természetesen a szövetkezeti szektorban sem helyeselhet, hogy lemez- és fűrészárutermelésre alkalmas rönkből gyártanak ládát.

A bútór- és újabban az építőipar nyersanyagellátásában fontos helyet foglalnak el a *lap- és lemezipari termékek*; a faforgácslap, a farostlemez és a pozdorjalap. Faforgácslapot és farostlemezt az EFH felügyelete alá, pozdorjalapot a KIM felügyelete alá tartozó vállalatok gyártanak. A faforgácslap- és farostlemez-termelési terv teljesült, a pozdorjalemez-termelésben 16 600 m³ lemaradás volt.

LOMBOS FÜRÉSZÁRU
TERMELÉSKÉSZ LÁDA
TERMELÉS

2. ábra. A lombosfűrészáru- és a ládatermelés szektormegoszlása

▨ ÁLLAMI SZEKTOR
▨ SZÖVETKEZETI SZEKTOR

A beruházás alakulása

Me.: millió Ft

Megnevezés	1 9 7 9		Index
	terv	tény	
Erdőgazdálkodás	1261	1353	107
Elsődleges faipar	300	260	87
ERDÉRT	65	51	78
Összesen	1626	1664	102
Ebből:	állami	1218	131
	vállalati	1408	98

A 6. táblázat adataiból látható, hogy az összes faterméktermelésen belül a lombosfűrészáru- és a készládatermelésben nő a szövetkezeti szektor aránya. Ezt grafikonnal is érzékeltetjük. A tsz-gazdaságok erdőterülete évről évre nő, a nyártelepítéseknek is egyre nagyobb hányada ebben a szektorban valósul meg. Reális, ha a lombosfatermék-termelésben, illetve az -ellátásban fokozódik a szektor jelentősége.

A termelési célok megalapozása

Termelési céljaink csak akkor reálisak, ha azok megvalósításának feltételei — a műszaki fejlesztés, a közgazdasági szabályozórendszer — azokkal összhangban van és a termelés emberi oldala javul.

A beruházás, műszaki fejlesztés

Az EFH felügyelete alá tartozó vállalatok és költségvetési szervek a tervezettnél 2⁰/₀-kal több beruházást valósítottak meg. Az ágazat, szakágazatok területén 1,7 MdFt értékű állóeszközt helyeztek üzembe és kedvezően, 23⁰/₀-kal csökkent a befejezetlen beruházások állománya. A beruházások anyagi-műszaki összetételében sajnos csökkent a gép- és nőtt az építési beruházások részaránya.

A tervben előirányzott 10 000 ha új erdőtelepítéssel és fásítással szemben 10 622 ha valósult meg. A királyréti és a mátrai úttörővasút, valamint a vértesi erdei feltáróutak rekonstrukciós terveinek gyorsabb ütemű megvalósítása érdekében növekedett a közjóléti beruházások volumene.

A vállalati beruházások között nagy súlyt kaptak:

- a konvertálható exportáru alapot növelő,
- az erdőgazdálkodás gépesítését célzó,
- az erdőfeltárást növelő beruházások, valamint
- a fűrészüzemi rekonstrukciók.

A konvertálható exportáru alapot növelő, 11 megkezdett beruházás közül 1979. év végéig 5 beruházás teljes üzembe helyezésére került sor.

Az erdőgazdálkodás gépberuházási értéke 659 millió Ft volt. Ennek 58⁰/₀-a az alaptevékenység körébe tartozó (szaporítóanyag-termelés, fatermesztés, fakitermelés) és ahhoz szorosan kapcsolódó (gépjavítás, gépkarbantartás, erdőfeltárást, munkásszállítás) fejlesztésekre lett fordítva.

A gépbeszerzés 1979-ben sem volt zavartalan, a nem rubel elszámolású import egy része a késői rendelésfeladás miatt 1980-ra áthúzódott. A gépesítettség e nehézségek mellett is javult. A döntés, darabolás gépesítettségi foka 98—99⁰/₀-os, a kéregzése 55⁰/₀-os (49⁰/₀-ról), a rakodásé 65⁰/₀-os (57⁰/₀-ról).

a közelítés-kiszállításé 58⁰/₀-os, (53⁰/₀-ról) volt. Két gépsor beszerzésével növekedett az erdeiapríték-termelés.

Összesen 29,4 km új út, 12,0 km útkorszerűsítés, 52 km földút és 6 db rakodó került üzembehelyezésre, továbbá 18 erdőgazdasági fűrészüzem rönk- és anyagterén folytat különböző mélyépítési munkák.

A fűrészüzemi rekonstrukcióra 218 MFt-ot fordítottak, amihez 64 millió Ft állami támogatást vettek igénybe. Az 1979. évi üzembe helyezésre tervezett barcsi és verőcemasosi fűrészüzemben jelentős volt a műszaki lemaradás, a tervezett pénzügyi teljesítést Franciavágáson és Ládiban sem érték el.

Befejeződött a Nyugatmagyarországi Fagazdasági Kombinát cementkötésű forgácslap gyáranak, többcélú panelüzemének és hulladéktüzelésű kazánjának beruházása. Üzembehelyezték a FÜRLEMHŐ Vállalat ceglédi székülés- és szék-támlaüzemének termelőberendezéseit is.

A közgazdasági szabályozó rendszer

Az 1979-ben érvényben levő közgazdasági szabályozórendszer általában kedvezően segítette a termelési, műszaki fejlesztési célok megvalósítását. Az EFH felügyelete alá tartozó vállalatok (gazdaságok) értéktervüket túlteljesítették. A termelési értékük a tervhöz viszonyítva 2,9⁰/₀-kal, a nettó árbevételük 4,3⁰/₀-kal, a vállalati nyereségük 7,9⁰/₀-kal nőtt. A nyereségből képzett „F”-alap 15,7⁰/₀-kal, az amortizációból képzett „R”-alap 8,9⁰/₀-kal haladta meg a tervezettet. A nettó „R”-alap 2,2⁰/₀-kal volt több a számítottnál.

Kedvezően alakultak a hatékonysági mutatók is. A tervezetthez viszonyítva az egy foglalkoztatottra jutó termelési érték 4,5⁰/₀-kal nőtt. A 100 Ft munkabérré eső termelési érték 2,3⁰/₀-kal, a nyereség pedig 6,8⁰/₀-kal haladta meg a tervezettet. A 100 Ft eszközértékre eső termelési érték és nyereség a tervezettel megegyezett.

A termelés emberi oldala

Az erdészeti vezetésnek minden szinten kiemelt feladata a dolgozók munkaes életkörülményeinek, a termelés emberi oldalának folyamatos — a termelési, műszaki fejlesztési előirányzataival összehangolt — fejlesztése. A MÉM felügyelete alá tartozó vállalatoknál 1979-ben 57 771 fő dolgozott. A dolgozók bérszínvonala 41 139 Ft volt, az előző évhez viszonyítva 6,6⁰/₀-kal, a tervezetthez 1,7⁰/₀-kal emelkedett. Az egy foglalkoztatottra jutó átlagos munkabér az előző évinél 7,4⁰/₀-kal, a tervezettnél 2⁰/₀-kal volt magasabb.

Az EFH felügyelete alá tartozó vállalatok 412 millió Ft-ot — a tervezettnél 8⁰/₀-kal többet — fordítottak szociális célra. Az egy foglalkoztatottra jutó szociális ráfordítás 7396 Ft volt, 8,5⁰/₀-kal magasabb az előző évinél. A munkaruha-juttatás pénzügyi előirányzata 19,7⁰/₀-kal túlteljesült. Az üzemi étkeztetés igénybe vevő dolgozók száma 5,5⁰/₀-kal emelkedett az előző évhez viszonyítva. Az üzemi étkeztetésben részesülők 54,9⁰/₀-a telepített, 45,1⁰/₀-a nem telepített, változó, szabadtéri munkahelyen dolgozott. Gazdaságainknál 29 db saját üzemi konyha működik, kihasználtságuk 79,2⁰/₀-os. A meleg ételt 2—21 km közötti távolságra szállították.

Gazdaságaink arra törekedtek, hogy a munkásszállítást saját üzemeltetésű gépjárművekkel oldják meg, erre 665 db-os géppark állt rendelkezésre. Ennek 27⁰/₀-a autóbusz, 19⁰/₀-a mikrobusz, 54⁰/₀-a egyéb személyszállító jármű. A nem telepített munkahelyek száma csökkent, ezzel a munkásszállítás is racionálisabb lett.

Rehabilitáció 499 főt érintett, az összes foglalkoztatottak 1⁰/₀-át. Vállalatvezetőink a rehabilitáltaknak megfelelő munkakört biztosítottak, de ez egyre nagyobb gondot jelent a gazdaságoknál.

Az összes foglalkoztatottak 3⁰/₀-a részesült *lakásépítésben* és juttatásban (1500 fő). A juttatással, illetve támogatással érintettek 80⁰/₀-a fizikai dolgozó volt. Lehetőség nyílt 14 millió Ft tartalékalap igénybevételére, ami mérsékelte az ágazatban dolgozók súlyos lakásgondjait.

Vállalataink két főfoglalkozású és 51 nem főfoglalkozású *üzemorvost* foglalkoztattak. Az üzemi orvosi rendelők száma 36, felszereltségük igen eltérő. Az erdészeti dolgozók egészségének karbantartására csak a kezdőlépéseket tettük meg. A vibráció, a zaj, a reumatikus megbetegedések, a kullancsfertőzés okozta károsodások megelőzése, az általános egészségügyi kultúra, szemlélet és magatartás még hosszú ideig kiemelt feladat lesz az erdőgazdálkodásban.

Az 1977-től folyamatosan javuló *munkavédelmi* helyzet 1979-ben sem tört meg. Az előző három év átlagához viszonyítva, az egy balesetre jutó kiesett munkanap kivételével, minden mutató jobb.

A fakereskedelem

Fa- és fatermék-kereskedelem eltért a tervezettől. A *belföldi faforgalmazásban* a fogyasztók és továbbfeldolgozók 5500 m³-rel több tölgy fűrészárut és 130 000 to-val több távolsági tűzifaértékesítést kértek. A többlet tölgyfűrészáru-igényt az exportterv csökkentésével, míg a távolsági tűzifa-értékesítés emelését főként a termelői készletek terhére oldották meg a termelők.

A fenyő fűrészárúval való ésszerűbb gazdálkodás érdekében — ott, ahol hazai termelésű helyettesítőanyagok rendelkezésre állnak — a 21/1979. MÉM. sz. rendelet megtiltotta e termék felhasználását. Az importlemaradás jelentős volt fenyő fűrészáruból és fenyő hengeresfából. E termékekből a fogyasztói, termelői keresletet sorolással igyekezett az ERDÉRT Vállalat megoldani.

A bútortípus iránti belföldi kereslet a vártnál magasabb lett, ezért az év végére a tervezetthez viszonyítva nőtt a faforgácsolási igény is. Az EFH vállalatai e termékekből a szerződésben vállalt kötelezettségeiket túlteljesítették.

Fa alapú termék importunk 12,8 MdFt volt, exportunk 3,2 MdFt-ot tett ki. Az elmúlt évhez viszonyítva a cellulóz- és papíripari termékeket kivéve — mind mennyiségben, mind értékben — minden termékcsoportban jelentősen csökkent a behozatal. Fatermék-kivételünk — a fűrészipari termékek kivételével — mennyiségben mérsékelten, értékben számottevően meghaladta az 1978. évit. A fa- és fatermék-külkereskedelmi forgalom egyenlege mintegy 1,8 MdFt-tal, mennyiségben 1 millió GFE m³-rel volt kedvezőbb az előző évinél.